

♪ [PRZECIĄGŁY DŹWIĘK]

LEKTOR: Audycje kulturalne – w dobrym tonie

**DZIENNIKARKA KATARZYNA OKLIŃSKA: Proszę zamknąć oczy i spróbować przypomnieć sobie, co robili Państwo jako dzieci o dziewiętnastej. „Miś Uszatek”, „Miś Koralgol”, „Reksio”, „Gaska Balbinka”, może „Jacek i Agatka” – bez znaczenia, która z bajek była Państwa ulubioną. Przypomnimy dziś je wszystkie, bo zabieramy Państwa do Muzeum Dobranoczek w Rzeszowie, po którym oprowadza dyrektorka tej instytucji – Katarzyna Lubas. Katarzyna Oklińska – zapraszam.**

♪ [PRZYGODY KOTA FILEMONA– TYTUŁOWA PIOSENKA]

KATARZYNA LUBAS: Muzeum Dobranoczek to niezwykle miejsce, w którym dobrze czują się wszyscy, zarówno dzieci, jak i dorośli, a także seniorzy, którzy mogą tutaj spotkać bohaterów ze swojego dzieciństwa. W zbiorach znajdują się bezcenne eksponaty z realizacji filmów animowanych dla dzieci. Są tu także różnorodne pamiątki z wizerunkami bohaterów dobranoczek. Oprócz eksponatów związanych ze światem animacji, oryginalnych lalek, kadrów filmowych, projektów, scenariuszy można tutaj obejrzeć także pamiątki z życia codziennego, ozdobione podobiznami dobranockowych postaci. To z pozoru zwyczajne przedmioty, a budzą bardzo wiele emocji i wspomnień. Można tu spotkać obrazy, ceramikę, gry planszowe, gry zręcznościowe, zabawki, przytulanki, a nawet opakowania po słodkościach, niektóre artykuły spożywcze i kosmetyczne sprzed wielu lat z oryginalną zawartością. Można też spotkać dawne modele telewizorów, filmy na przezroczach, slajdy. Są także książki i komiksy, roczniki, czasopisma, plakaty kinowe, które są w sali projekcyjnej i towarzyszą dobranockom, które nasi goście mogą oglądać po zwiedzaniu.

♪ „Przygody kota Filemona”

„Szary, bury lub pstrokaty  
Wszystkie koty za pan brat.  
Mają drogi swe i płoty,  
po prostu koci świat.”

KATARZYNA LUBAS: Historia Muzeum Dobranoczek w Rzeszowie zaczęła się od pomysłu Wojciecha Jamy – prywatnego kolekcjonera, który podarował miastu, latami gromadzone pamiątki związane z filmami animowanymi dla dzieci. Największe skarby w kolekcji to pamiątki z realizacji filmów animowanych: oryginalne lalki, celuloide, dekoracje, projekty, scenariusze, scenopisy obrazowe do filmów lalkowych i rysunkowych.

♪ [MELODIA DLA DZIECI NA DOBRANOC]

KATARZYNA LUBAS: Za pierwszą polską dobranockę uznawany jest film „Jacek i Agatka”. Scenariusz napisała Wanda Chotomska, a projekty postaci wykonał Adam Kilian. Głosu zarówno Jackowi, jak i Agatce udzieliła Zofia Raciborska. Niemal od samego początku emisji dobranocki i ich bohaterowie cieszyli się ogromnym powodzeniem. Były one emitowane około dziewiętnastej, zwykle trwały dziesięć minut. Wszystkie dzieci czekały na nie z niecierpliwością, gdyż były jednym z niewielu programów w ciągu dnia. Na rynku szybko pojawiły się także kosmetyki z podobiznami Jacka i Agatki czy Gąski Balbinki. Byli także Bolek i Lolek na przykład kalkulatory, a także popularne gumy balonowe. Inna bohaterka – pszczołka Maja pojawiła się na sztucznym miodzie i batonikach.

♪ „Jacek i Agatka”

„Agatka: Jacek, pamiętasz jak w zeszłym roku, kupowaliśmy na kiermaszu książki od poranka do wieczora?

Jacek: Ojejku, co Ty mówisz Agatka, że od poranka do wieczora. Przecież wcale nie kupowaliśmy od poranka do wieczora, tylko od jedenastej do dwunastej. A jak kupiliśmy, to od razu poszliśmy z panią Zosią lody.”

KATARZYNA LUBAS: Gości muzeum witają Jacek i Agatka – oryginalne pacynki filmowe, które znajdują się w niezwykle gablocie – w telewizorze lazuryt. Następnie nasi zwiedzający mogą poznać przedmioty codziennego użytku, związane właśnie z tą animacją. Ciekawostką są artykuły kosmetyczne na przykład mydła z podobiznami Jacka i Agatki, szampon, oliwka, mleczko, a nawet krem. W gablocie znajdują się także oryginalne scenopisy, które pisała Wanda Chotomska na maszynie, ale znajduje się także jeden, jedyny istniejący rękopis pod tytułem „Krowa” z dwudziestego drugiego marca sześćdziesiątego dziewiątego roku. Rękopis ma ciekawą historię. Wanda Chotomska zwykle scenariusze pisała na maszynie. Ten powstał wtedy, kiedy maszyna zepsuła się.

♪ [KOZIOŁEK MATOŁEK – TYTUŁOWA PIOSENKA]

KATARZYNA LUBAS: Goście muzeum poznają historię animacji, zwiedzając poszczególne sale ekspozycyjne i oglądając zgromadzone przedmioty, znajdujące się w gablotach. Niektóre z lalek filmowych znajdują się także na planach filmowych. Tak jest w przypadku Misia Koralgola, Misia Uszatka, Pingwina Pik-Poka oraz Trzech Misiów. Plany filmowe zaprojektował znany, polski twórca, związany z filmami animowanymi – pan Tadeusz Wilkosz.

♪ „Przygody Misia Koralgola”

„Kolargol to właśnie ja,  
Miś, co zawsze śpiewać chciał.  
Lecz choć bardzo kochał śpiew,  
Wciąż fałszował pośród drzew.  
Aż raz ptaków król dał mu flecik tak czarowny,

Że dziś mały miś śpiewa prawie jak słowik.  
Fiu fiu fiu fiu fiu. Fiu!"

KATARZYNA LUBAS: Pierwszym planem filmowym, który goście muzeum mogą obejrzeć, jest plan z filmu „Przygody Misia Koralgola”. Można na nim spotkać głównego bohatera wraz z rodzicami i wujem. W tle znajdują się drzewa lasu Błazoli. Goście muzeum w kolejnej gablocie mogą zobaczyć lalki Misia Koralgola oraz jego przyjaciół z wielu części, z Kolargola zdobywcą kosmosu, Kolargol na dzikim zachodzie. Lalki są niezwykle piękne i w bardzo dobrym stanie, ponieważ dzięki pracy konserwatora zostały przywrócone do stanu jak sprzed lat.

♪ „Przygody Misia Koralgola”

„Miłościwy królu nasz  
Koralgola czy Ty znasz?  
Pragniemy Ci go przedstawić,  
Żeby mu przyjemność sprawić”

KATARZYNA LUBAS: Na ekspozycji znajdują się także przepiękne prace projektu Bogdana Butenko. Można tutaj zobaczyć głównych bohaterów z takich filmów, jak „Gapiszon” czy „Gucio i Cezar”. Wśród bohaterów, którzy znajdują się w Muzeum Dobranocek, są ci pochodzący z dawnych lat na przykład Gaska Balbinka, także bohaterowie polscy jak i zagraniczni. W naszej kolekcji można obejrzeć oryginalne folie animacyjne z takich filmów jak „Wilk i Zając”, „Krecik”, „Smerfy”, „Bolek i Lolek”, „Reksio”, „Porwanie Baltazara Gąbki”, „Lis Leon”, a także „Kot Filemon” czy „Wróbel Ćwirek”

♪ [REKSIO – TYTUŁOWA PIOSENKA]

KATARZYNA LUBAS: Reksio to bardzo popularny piesek z dobranocki, którego wymyślił Lachosław Marszałek. Reksio to piesek całkiem już dorosły. Po raz pierwszy na ekranie pojawił się w tysiąc dziewięćset sześćdziesiątym siódmym roku. W Muzeum Dobranocek oprócz oryginalnych folii animacyjnych i scenariuszy znajduje się wiele przedmiotów codziennego użytku właśnie z tym kultowym bohaterem. Nasi goście mogą także zajrzeć do budy Reksia, w której Reksio ma całe wyposażenie oprócz leżanki, półkę z książkami, lampkę i stoliczek.

♪ [REKSIO – TYTUŁOWA PIOSENKA]

KATARZYNA LUBAS: Jedną z bardziej lubianych zwłaszcza przez chłopców animacji, jest „Bolek i Lolek” – dwaj bracia, którzy zdobyli serca wielu wielbicieli animacji. W Muzeum Dobranocek mamy bardzo wiele folii animacyjnych związanych z przygodami Bolka i Lolka oraz ich koleżanki Toli, ale są także przedmioty codziennego użytku, które budzą wiele wspomnień z dzieciństwa, jak na przykład kubeczki ozdobione wizerunkami głównych bohaterów, ceramika czy na przykład telewizorki kioskowce, w których można

było oglądać filmy. Ale takim najwięcej budzących emocji przedmiotem, są opakowania po gumach do żucia Bolek i Lolek. Guma do żucia najczęściej była o smaku pomarańczowym. Wierciecie mi moi drodzy, opakowania te do dnia dzisiejszego pachną, jak świeżo kupione.

♪ [BOLEK I LOLEK – TYTUŁOWA PIOSENKA]

KATARZYNA LUBAS: Jednym z najpopularniejszych misiów w dobranocce jest miś o oklapniętym uszku. „Przygody Misia Uszatka” to film, na którym wychowywały się pokolenia Polaków. W Muzeum Dobranoczek oryginalne lalki misia znajdują się nie tylko w gablotach, ale także na planie filmowym podwórka misia, na którym można zobaczyć domek, ogródek oraz wielu przyjaciół głównego bohatera. Są dwa króliczki, zajaczek, prosiaczek, kogucik oraz piesek Kruczek. W Muzeum Dobranoczek można spotkać także stanowisko pracy rysownika z pulpitem animacyjnym oraz całym zestawem przyrządów, które służyły do rysowania na foliach animacyjnych poszczególnych kadrów filmowych. W Muzeum Dobranoczek znajduje się kilka stanowisk interaktywnych, dzięki którym nasi goście mogą, poznawać historię animacji także przez dotyk. Można dotykać eksponatów, można dotknąć rzeźb bajkowych bohaterów. Mamy także flipbooki, dzięki którym można ożywić poszczególne obrazki z filmów animowanych. Jest też stanowisko pracy rysownika z wyposażeniem z pulpitem animacyjnym oraz wszystkimi niezbędnymi akcesoriami. W Muzeum Dobranoczek jest także dotykowa gablota, do której można włożyć ręce i odgadnąć, jaki z bohaterów znajduje się w tej gablocie. Są także tyflograficzne odwzorowania eksponatów, przez dotyk można poznać Reksia, Misia Uszatka, Misia Koralgola oraz Pingwina Pik-Poka.

♪ „Miś Uszatek”

„Na dobranoc – dobry wieczór  
miś pluszowy śpiewa Wam.  
Mówią o mnie Miś Uszatek,  
bo klapnięte uszko mam.”

KATARZYNA LUBAS: Jedną z największych atrakcji dla najmłodszych widzów jest pokój Misia Uszatka, który został wzorowany na tym z dobranocki. W pokoiku znajduje się przepięknie zdobione łóżeczko wraz z pościelą, mebelki i oczywiście portret misia na ścianie. Za oknem Misia Uszatka znajduje się piękny widok, zmienia się on wraz z porami roku, a sam Miś Uszatek siedzi na taboreciku i oczekuje zwiedzających.

♪ „Miś Uszatek”

„Jestem sobie mały miś, gruby miś,  
znam się z dziećmi nie od dziś.  
Jestem sobie mały miś, śmieszny miś,  
znam się z dziećmi nie od dziś!”

KATARZYNA LUBAS: W Muzeum Dobranoczek jest także sala projekcyjna, w której wszyscy zwiedzający mogą poznać przygody bajkowych bohaterów. Dobranocki w Telewizji Polskiej przeszły do historii. Po raz ostatni w programie pierwszym o godzinie dziewiętnastej dobranockę można było obejrzeć trzydziestego sierpnia dwa tysiące trzynastego roku. Ostatnią bajką, jaką w tym paśmie mogli obejrzeć widzowie była „Świnka Peppa”.

♪ „Miś Uszatek”

„Pora na dobranoc,  
bo już księżyc świeci.  
Dzieci lubią misie,  
misie lubią dzieci.”

**DZIENNIKARKA KATARZYNA OKLIŃSKA: I tak kończymy naszą sentymentalną podróż do dzieciństwa. Po Muzeum Dobranoczek w Rzeszowie prowadziła dyrektorka tej instytucji – Katarzyna Lubas. Dziękuję Państwu za uwagę – Katarzyna Oklińska.**

♪ [PRZECIĄGŁY DŹWIĘK]

LEKTOR: Audycje kulturalne – w dobrym tonie